

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: J. V., Věznice Příbram, P. S. 1 – F 1/5, Příbram, zastoupený JUDr. Tomášem Samkem, advokátem se sídlem Pražská 140, Příbram, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky – Věznice Příbram**, se sídlem P. S. 1 – F 1/5, Příbram, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2015, č. j. VS 28/281/002/2015-04/OVT/304, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 1. 2016, č. j. 46 A 141/2015 - 17,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 1. 2016, č. j. 46 A 141/2015 – 17, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Usnesení krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Napadeným usnesením ze dne 4. 1. 2016, č. j. 46 A 141/2015 – 17, odmítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 6. 8. 2015, č. j. VS 28/281/002/2015-04/OVT/304, jímž byla zamítnuta žalobcova stížnost proti uložení kázeňského trestu podle § 46 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“).

[2] Krajský soud žalobu žalobce usnesením odmítl z důvodu opožděnosti podání postupem dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Krajský soud uvedl, že podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením

písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

[3] Dále uvedl, že s ohledem na to, že ZVTOS zvláštní lhůtu pro podání žaloby neobsahuje, platí pro podání žaloby proti rozhodnutím ve věcech kázeňských trestů obecná lhůta podle § 72 odst. 1 s. ř. s. Dle názoru krajského soudu přímo ze žaloby vyplývá, že žalobce byl s napadeným rozhodnutím seznámen dne 6. 8. 2015. Žalobce podal svou žalobu až dne 14. 12. 2015, a krajský soud tak konstatoval, že žaloba byla podána opožděně, a z toho důvodu ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě napadl usnesení krajského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti sporuje skutečnost, že měl být s rozhodnutím o jeho stížnosti proti uložení kázeňského trestu seznámen dne 6. 8. 2015. Uvádí, že nemohlo dojít z jeho strany k opožděnému podání žaloby proti výše specifikovanému rozhodnutí, neboť se v daném případě nemohla zákonná dvouměsíční lhůta pro podání předmětné žaloby ani řádně rozběhnout, jelikož rozhodnutí o stížnosti stěžovatele proti uložení kázeňského trestu nebylo stěžovateli ze strany správního orgánu nikdy řádně, tedy zákonem předvídaným způsobem, oznámeno. Stěžovatel dále uvádí, že se prokazatelně domáhal toho, aby mu byl výsledek řízení o stížnosti ze strany správního orgánu sdělen, leč vždy bezvýsledně.

[6] Stěžovatel tedy navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a s přihlédnutím k vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti. Stížní námitky spadají pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. – stěžovatel namítá nezákonnost usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. spojuje počátek běhu lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu s oznámením napadeného rozhodnutí „*doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem*“.

pokračování

[11] Ustanovení ZVTOS týkající se rozhodování o kázeňských trestech, zejména pak § 52 upravující řízení o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, neobsahuje výslovná pravidla o oznamování rozhodnutí o stížnosti. Taková pravidla však obsahuje § 76 ZVTOS, podle jehož odst. 1 se na řízení podle tohoto zákona nevztahuje správní řád. Podle odst. 2 *(r)ozhodnutí vydané podle tohoto zákona je třeba oznámit osobě, jíž se týká; v případě, že zákon proti takovému rozhodnutí připouští stížnost, je třeba je písemně vyhotovit a takové osobě doručit.* Podle odst. 3 pak platí, že *(o)známení se činí buď vyhlášením rozhodnutí v přítomnosti toho, jehož se týká, anebo doručením písemného vyhotovení takového rozhodnutí.*

[12] Rozhodnutí, jímž se zamítá stížnost proti rozhodnutí o kázeňském trestu umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS, který byl uložen stěžovateli, je nepochybně rozhodnutím zásadně omezujícím stěžovatele na zbytku jeho osobní svobody (omezené zákonným způsobem tím, že vykonává trest odnětí svobody). Lze jej uložit jen ze zákonných důvodů a poté, co jsou řádně zjištěny skutkové okolnosti opravňující příslušný orgán k takovému kroku.

[13] Proti rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o kázeňském trestu umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS je nepochybně přípustná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. (viz § 52 odst. 4 věta první ZVTOS). V řízení o této žalobě platí povinnost žalobce uplatnit žalobní body, tedy skutkové a právní důvody napadení správního rozhodnutí, ve lhůtě k podání žaloby (§ 71 odst. věta třetí s. ř. s.), přičemž soudní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí se zásadně pohybuje jen v mezích žalobních bodů. Bez toho, aby žalobce věděl, proč bylo o stížnosti rozhodnuto, a nejen jak bylo rozhodnuto, se soudní ochrana proti takovému rozhodnutí stává iluzorní, neboť neumožňuje žalobci důvody rozhodnutí a o ně se opírající výrok účinně napadat. Je proto zřejmé, že rozhodnutí o stížnosti musí být odůvodněno a že ten, jehož se týká, musí být seznámen s celým jeho obsahem; nejen se samotným výrokem, nýbrž právě také s odůvodněním.

[14] Pokud je tedy rozhodnutí o kázeňském trestu umístění do uzavřeného oddělení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS svému příjemci oznamováno vyhlášením, nutno tomu rozumět tak, že příjemce musí být seznámen vedle výroku rozhodnutí také s jeho důvody, a to tak, aby se nad nimi mohl patřičně zamyslet a uvážit, zda rozhodnutí má za zákonné, anebo nikoli, a v případě, že je má za nezákonné, aby proti němu mohl v zákonem stanovené lhůtě zformulovat žalobní body. V praxi tomuto požadavku správní orgán dostojí zásadně tak, že příjemci rozhodnutí předá stejnopis rozhodnutí. Po příjemci totiž zásadně nelze požadovat, aby si konkrétní důvody rozhodnutí podržel v paměti, pokud by s nimi byl seznámen, byť třeba i do detailu, toliko ústní formou.

[15] Těmto požadavkům však postup žalovaného neodpovídal. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že dne 6. 8. 2015 byl stěžovatel seznámen s rozhodnutím o jeho stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. To stvrdil podpisem, k němuž však zároveň připojil i nesouhlas s tím, že mu na žádost nebyla vydána kopie rozhodnutí o stížnosti. Je tedy zřejmé, že popsáný způsob oznámení rozhodnutí, pokud by opravdu byl takový, jak jej stěžovatel ve svém vyjádření popsal, nedostačoval k tomu, aby proti dotyčnému rozhodnutí mohl stěžovatel účinně brojit žalobou podle § 65 s. ř. s. Podle tvrzení stěžovatele mu písemné vyhotovení rozhodnutí nebylo předáno do dne datování

žaloby ke krajskému soudu, tedy do dne 13. 12. 2015 (žaloba byla dle razítka na poštovní obálce podána dne 14. 12. 2015). Jak tomu ve skutečnosti bylo, není ze spisu dostatečně zřejmé.

[16] Pokud tedy krajský soud shledal, že stěžovateli bylo rozhodnutí o stížnosti doručeno dne 6. 8. 2015, jde o závěr neopírající se o dostatečně zjištěný skutkový stav. Úvaha na to navazující, a sice že žaloba byla podána opožděně, byla-li podána 14. 12. 2015, je v tomto ohledu nesprávná, a rozhodnutí o odmítnutí žaloby proto trpí nezákonností.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby je tedy s ohledem na § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. důvodná, a proto je Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil.

[18] V dalším řízení krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), zjistí, zda a případně kdy bylo stěžovateli písemné vyhotovení rozhodnutí žalovaného o stížnosti předáno. Podle toho, co zjistí, dále o věci uváží. Pokud by krajský soud shledal, že písemné vyhotovení rozhodnutí o stížnosti doposud nebylo stěžovateli předáno, jak tvrdí stěžovatel, zajistí krajský soud nápravu. Současně vyzve stěžovatele, aby – bude-li to stěžovatel považovat za potřebné – případně v žalobní lhůtě (která by začala běžet teprve předáním písemného vyhotovení rozhodnutí o stížnosti) doplnil svoji žalobu o skutkové a právní důvody jím tvrzené nezákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí.

[19] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.). Neopomene přitom, že stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnost ustanoven advokát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu